



УІІ СЕСІЯ ЦВК БССР ХІ СКЛІКАННЯ

АБ ПРАЕКЦЕ „ПАЛАЖЭННЯ АБ ВІБАРАХ У ВЯРХОЎНЫ СОВЕТ БЕЛАРУСКАЯ ССР“

Даклад выконваючага абавязкі старшыні ЦВК БССР тав. Н. Я. НАТАЛЕВІЧА

(П Р А Ц Я Г)

«На падставе артыкула 111 Канстытуцыі Беларускай ССР выбары дэпутатаў з'яўляюцца роўнымі: кожны грамадзянін мае адзін голас; усе грамадзяне ўдзельнічаюць у выбарах на роўных падставах.»

Выбары ў нас на аснове артыкула 118-га Канстытуцыі БССР праводзяцца па выбарчым акругам. Усе выбарчыя акругі ўтвараюцца па аднаму прынцыпу, з роўным лікам насельніцтва. Кожная выбарчая акруга павінна аднаго дэпутата.

Праект Палажэння аб выбарах не дапускае таго, каб выбаршчыкі мог галасаваць у некалькіх мясцах. Артыкулам 11-м Палажэння катэгорычна забараняецца ўключэнне выбаршчыка больш чым у адзін выбарчы ўчастак.

Такім чынам, у нас выбарчыя акругі роўнамерны, усе галасы роўназначны.

У капіталістычных краінах, як там выдана, заводчыні і фабрыканы маюць права выбараць па месцу свайго жытэрства і, апроч таго, там, дзе размяшчаны іх прадпрыемствы.

Апрача таго, у капіталістычных краінах шырока прымяняецца купля галасоў.

Буржуазія пуская ў ход подкуп, ашукаванства. Традыцыя міліённа на подкуп газет, партыйных правядзюроў, агітатараў і выбаршчыкаў, правядзюцца самай нястрымнай дамагогія.

Тав. Дзімітраў у прамове 8 снежня 1937 года на перадыбарным сходзе выбаршчыкаў г. Кастрычніцкага раёна, да якіх належаў і ў якой форме праўдзюцца гэтыя выбарчыя дамагогія. Ён прыводзіць такі камічны эпізод з выбарчай кампаніі ў Валгары. Лідэр дэмакратычнай партыі, раз'ясджаючы па вёсках, гаворыў прамовай. У адной вёсцы ён гаворыць сялянам: «Калі вы будзеце галасаваць за нас, за нашу партыю, за маю кандыдатуру — мы вам пабудзем мост».

Сяляне ў неадвечны: «Але ў нас няма ракі, нашо-ж нам мост, калі ў вёсцы няма ракі?»

Дэмакратычны лідэр, не саромачыся, адказаў: «Ну што-ж, мы правядзем вам і раку».

Такім чынам, шляхам подкupu, ашукаванства, палітыкага націску, тору буржуазія дабіваецца таго, што ў парламент праходзіць прадстаўнікі эксплуатацараў.

У нашай краіне няма месца для подкupu і фальсіфікацыі ў часе выбараў. Усё дзяржаўны апарат, уся прэса наставілі на службу савецкаму народу. Усё накіравана на тое, каб выбаршчыкі маглі скарыстаць свай свяшчэннае права галасу.

Партыя большасцю выступіла перад выбаршчыкамі з наймадзейнай зброяй — праўдай. Яна выступіла перад выбаршчыкамі з бліскучымі вынікамі перамогі сацыялізма ў нашай краіне. Гэта самы моцны аргумент на карысць выбарчай праграмы партыі, на карысць кандыдатуры савецкага народа.

Наш праект Палажэння аб выбарах устанавіў сістэму прамых выбараў, пры якой усе дэпутаты ў Вярхоўны Совет БССР выбіраюцца непасрэдна на месцах па выбарчым акругам.

Значэнне прамых выбараў велізарнае. Пяршы выбары паводзіць ішч вышэй аўтарытэт органаў Савецкай улады, ішч больш умоваўчае сувязь Савецкай улады з найб'ярдзейшымі масамі працоўных.

У поўнай адпаведнасці з Канстытуцыяй БССР, Палажэнне аб выбарах забяспечвае тайнае галасаванне.

Артыкул 1 Палажэння гаворыць, што выбары дэпутатаў у Вярхоўны Совет Беларускай ССР праводзіцца пры тайным галасаванні, а артыкулы 66 і 67 прадугледжваюць, што кожны выбаршчык галасуе асабіста, што галасаванне праходзіць у асобным памяшканні і так арганізавана, што цалкам гарантуе тайну галасавання.

Артыкулы 99 і 100 прадугледжваюць суровае пакаранне ўсім тым, хто іммі-б та ні было мерамі і спосабамі робіць перашкоды грамадзянам БССР у ажыццяўленні іх права выбараць і быць выбранымі ў Вярхоўны Совет БССР.

Праект «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР» цалкам аблючывае правядзенне асобнага палажэння найай сацыялістычнай выбарчай сістэмы — усеагульных, роўных, прамых выбараў пры тайным галасаванні.

Гэты закон поўнасцю забяспечвае і гарантуе выбаршчыкам фактычнае ажыццяўленне іх праваў выбараць і быць выбранымі ў Вярхоўны Совет. Закон гарантуе сапраўднае волевыяўленне народа.

У спецыяльных раздзелах закона

Паўтараю, што ў некаторых капіталістычных краінах існуюць усеагульны і нават тайныя выбары.

Але, каб пераканацца ў крывадушнасці выбарчых законаў буржуазных краін, дастаткова паглядзець на класны склад гэтых дэмакратычных краін.

Вось склад англійскай палаты абшчын выбараў 1936 года: капіталістаў і рант'е, г. зн. такіх, якія жыюць на непрацоўныя даходы — 306 чалавек, памешчыкаў — 27 чалавек, адвакатаў, чыноўнікаў і асоб вольных прафесій — 74 чалавекі, рабочых і рамеснікаў — 5 чалавек.

Склад французскай палаты дэпутатаў выбараў 1936 года: фабрыкантаў, суднаўладальнікаў і памешчыкаў — 139 чалавек, адвакатаў — 119 чалавек, асоб свабодных прафесій — 201 чалавек, рабочых і служачых — 63 чалавекі.

А вось хто прадстаўлен быў у ІV Дзяржаўную Думу былой царскай Расіі ад Беларусі, калі гэтую Думу можна назваць парламентам.

Ад былых: Менскай, Магілёўскай і Віцебскай губерняў прадстаўлены: дваран — 14, кулакоў — 6, папоў — 3. Тако-ж становіцца, а то ішч і горшча і ў іншых капіталістычных краінах.

Напрыклад, у канстытуцыі Фаміскай Польшчы ў артыкуле 2-м павідаецца: «На час дзяржавы стаць прэзідэнт рэспублікі. На ім ляжыць адказнасць перад богам і гісторыяй за лёс дзяржавы».

Але польскія паны, як відаць, пвбрда ўразумелі санс народнай пагаворкі: «На бога надейся, а сам не плошча».

Таму ў артыкуле 10-м, гаворачы аб тым, што «Дзяржава імкнецца да аб'яднання ўсіх грамадзян ва ўзгодненым супрацоўніцтве дзеля ўсеагульнага блага», відаць, самі не верачы ў гэта супрацоўніцтва, у гэтым-жа артыкуле запісалі грознае папярэджанне: «у выпадку супраціўлення дзяржава прымяняе сродкі прымуцы».

Кожнаму рабочаму і селяніну вразумела, што адказнасць прэзідэнта перад богам, гэта значыць ніякай адказнасці перад народам. Інаш і быць не можа, бо ён — прэзідэнт — выражае волю памешчыкаў і капіталістаў, а значыцца і адказвае толькі перад ім.

Склад нашай сацыялістычнага парламента — Вярхоўнага Савета Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік — рэзка адраінаваў ад буржуазных парламентаў.

Па афіцыйных дакладах мандатных камісій, на першай Сесіі Вярхоўнага Савета выбрана: у Совет Саюза — рабочых — 247, сялян — 130, служачых — 169; у Совет Нацыянальнасцей — рабочых — 218, сялян — 200, служачых — 150.

Вярхоўны Совет адлюстроўвае сапраўдны і непарушны саюз рабочага класа і сялян.

Нацыянальны склад Вярхоўнага Савета — вялікага інтэрнацыянала нашай краіны — сведчыць аб перамоце ленынска-сталінскай нацыянальнай палітыкі.

У Савецкім Саюзе і ў Савецкім Нацыянальнасцей прадстаўлены шматлікія народы нашага вялікага многаэтнацыянальнага Саюза — калі 30 роўных нацыянальнасцей у Савецкім Саюзе, ашч 50 нацыянальнасцей у Савецкім Нацыянальнасцей. Гэта сапраўднае сталінскае супрацоўніцтва народаў.

Ленін пісаў: «Ва ўсіх жыццёвазначных краінах, нават самых перадавых, становіцца значны талос, што недарма іх называюць хатнімі рабынямі. Ні ў адной капіталістычнай дзяржаве, нават самай свабоднай рэспубліцы, няма поўнай роўнапраўнасці жанчым».

Толькі ў нашай краіне перамогаша сацыялізма жанчына поўнасцю роўнапраўна.

Сярод дэпутатаў Савета Саюза — 77 жанчым.

Сярод дэпутатаў Савета Нацыянальнасцей — 110 жанчым.

Результаты выбараў у Вярхоўны Совет Саюза ССР паказваюць, што ў астаноўцы супрацоўніцтва рабочых, сялян, інтэлігенцыі, аб якім гаварыў таварыш Сталін, народ сапраўды выбраў лепшых прадстаўнікоў, якія поўнасцю адлюстроўваюць інтарэсы ўсіх працоўных і ўсіх нацыянальнасцей. У гэтым вялікай сіла нашай выбарчай сістэмы.

ныя Саветы і ў сельскіх мясцовасцях — на сельскія Саветы.

Саветы абавязаны ўключыць у спісы выбаршчыкаў усіх грамадзян, маючых выбарчае права, грамадзячых (настаўляючы ці часова) на тэрыторыі данага Савета і дасягнуўшых к дню выбараў 18 год (артыкул 8).

У адпаведнасці з Канстытуцыяй БССР не ўносяцца ў спісы выбаршчыкаў асобы, пазбаўленыя выбарчым правам па судовых прыговарах, а таксама асобы, прызнаныя ва ўстаноўленым законам паралучы стравішымі розум (артыкул 9).

Нішто з выбаршчыкаў не можа быць унесена больш, чым у адзін спіс выбаршчыкаў.

За 30 дзён да выбараў Совет дэпутатаў працоўных павінен вывесці спісы выбаршчыкаў для ўсеагульнага агляду або забяспечыць выбаршчыкам магчымасць азнамяцца з гэтымі спісамі (артыкул 14).

Выкарыўшы Камітэт Савета дэпутатаў працоўных абавязан у трохдзённым тэрмі разгледзець кожную заяву аб лярэправільнасці ў спісе выбаршчыкаў (артыкул 18).

Пры нягодзе з рашэннем Савета заявіцель можа павдаць скаргу ў народны суд (артыкул 19), які абавязан у трохдзённым тэрмі разгледзець скаргу і аб сваім рашэнні паведаміць як заявіцелю, так і Совет (артыкул 20).

Так абстаіць справа са складаннем спісаў выбаршчыкаў.

Наступнае пытанне — аб выбарчых участках.

Артыкулы 23, 26, 28 падрабязна выкаладаюць парадак утварэння выбарчых участкаў.

Для прыёму выбарчых бюлетэняў і аблічэння грамадзянам ажыццяўлення іх выбарчага права рабочыя паселішчы, паселішчы і гарады, якія налічваюць больш 2.000 чалавек насельніцтва, падзяляюцца на выбарчыя ўчасткі з разліку — адзін ўчастак на 1.500—2.500 чалавек насельніцтва.

У сельскіх мясцовасцях сельсаветы, сяло, вёска, пасёлак, мястэчка з насельніцтвам ад 500 да 2.000 чалавек утвараюць асобны выбарчы ўчастак.

У паселішчах пні групе паселішч з насельніцтвам менш 500 чалавек, але не менш 300 чалавек, у тых выпадках, калі адлегласць ад такіх паселішч да цэнтравы выбарчага ўчастка перавышае 10 кіламетраў, могуць быць утвораны асобны выбарчы ўчасткі.

Прыкладна асоблівыя клопаты аб выбарчых участках з'яўляюцца артыкул 29 праекта Палажэння, згодна якому ў пасавескіх раёнах Палескай вобласці, дзе пераважаюць дробныя паселішчы, дапускаецца арганізацыя выбарчых участкаў з колькасцю не менш 100 чалавек насельніцтва.

Арганізацыя дробных выбарчых участкаў у Палескай вобласці забяспечвае, як само сабой вразумела, магчымасць пачагоўна ўсім выбаршчыкам Палескай вобласці прыняць удзел у выбарах.

У працэсе выбарчых участкаў утвараюцца, якія адліваюць ваеннаслужачых ад удзелу ў выбарах, Палажэнне забяспечвае ўдзел у выбарах усіх байцоў, камандзіраў і падпаручыкаў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Згодна артыкула 31 Палажэння аб выбарах, выбарчыя часткі і вайсковыя адрозненні складаюць асобныя выбарчыя ўчасткі з колькасцю не менш 50 і не больш 1.500 выбаршчыкаў і ўваходзяць у выбарчую акругу па месцу знаходжання часткі ці вайсковага адрознення.

Ёсць установа, работа якой не можа быць спынена ў часе выбараў. Каб лань магчымасць хворым, дзякужарна мелі-навома і абслугоўваючому персаналу прыняць удзел у выбарах Вярхоўнага Савета, праект прадугледжвае ўтварэнне асобных выбарчых участкаў пры большых, рэзідэнцыйных дамах, санаторыях, дамах інваліднаў з колькасцю выбаршчыкаў не менш 50 (артыкул 32).

У тых любячых установах, дзе асобны выбарчы ўчасткі не могуць быць утвораны, праектам закона дапускаецца прыём выбарчых бюлетэняў у саміх любячых установах вылучанымі для гэтых членамі выбарчых камісій. У такіх выпадках большыя спавіваюцца асобнымі выбарчымі акругамі.

Выбарчыя акругі складоўцца па прыпынку — 20.000 насельніцтва на акругу. Каб забяспечыць сапраўдны народны кантроль за правядзеннем выбараў, ствараюцца выбарчыя камісіі — Цэнтральная Выбарчая Камісія, Акруговая Выбарчая Камісія — у акрузе і Участковая Выбарчая Камісія — на ўчастку.

Выбарчыя камісіі ўтвараюцца з прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый і таварыстваў працоўных.

Выбарчым камісіям даручаецца законна правядзенне самых адвааных палажэнняў — рэгістрацыя кандыдатаў, выдана выбарчых бюлетэняў і падлік галасоў.

Нам вядома з волюты выбараў у Вярхоўны Совет Саюза, што выбарчыя камісіі складоўцца з адвааных спрае партыі Леніна — Сталіна людзей, з лепшых людзей савецкага народа.

Такім павіным быць выбарчыя камісіі і пры выбарах Вярхоўнага Савета нашай рэспублікі.

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Далей, у праекце Палажэння ёсць раздзел, які гаворыць аб паралучы адрознення кандыдатаў. У артыкуле 47 гэтага праекта савана: «Права выстаўлення кандыдатаў у Вярхоўны Совет БССР забяспечваецца за грамадскімі арганізацыямі і таварыствам працоўных».

Парадак галасавання, прадугледжаны «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР», аналагічны з парадкам, прадугледжаным Саюзным законам. Ён прасты і даступны для кожнага, не заблытан ніякімі фармальнасцямі, як гэта мае месца ў буржуазных выбарчых законах.

Выбары, як гэта прадугледжана і ў «Палажэнні аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР», будуць праводзіцца па працягу аднаго дня, агульнага для ўсёй БССР.

Кожны выбаршчык, таксама як і пры выбарах Вярхоўнага Савета ССР, галасуе асабіста, шляхам апускання ў выбарчую скрынку выбарчага бюлетэня.

Выбраным у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР лічыцца кандыдат, які атрымаў абсалютную большасць галасоў, г. зн. больш паловы ўсіх галасоў, паданых па акрузе і прызнаных сапраўднымі (артыкул 93).

Таварыш, паміж праектам «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР» і «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет ССР» існуе, як быцц, поўнае адліства. Існуе не толькі поўнае адліства, але найбольш важныя прышчыповыя артыкулы праекта «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР» дадала, у многіх выпадках нават тактуальна, супадаюць з фармулёўкамі «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет ССР».

Гэтае падобнасце тлумачыцца тым, што выбарчы аказ Саюза і выбарчы закон нашай рэспублікі з'яўляюцца законамі самымі дэмакратычнымі, і ў гэтым іх дэмакратызме ляжыць адліства мэты, адліства інтарэсаў народаў нашай рэспублікі і ўсімі народамі вярхоўнага Саюза. (Працяглыя аплдысменты).

Парадак галасавання, прадугледжаны «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР», аналагічны з парадкам, прадугледжаным Саюзным законам. Ён прасты і даступны для кожнага, не заблытан ніякімі фармальнасцямі, як гэта мае месца ў буржуазных выбарчых законах.

Выбары, як гэта прадугледжана і ў «Палажэнні аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР», будуць праводзіцца па працягу аднаго дня, агульнага для ўсёй БССР.

Кожны выбаршчык, таксама як і пры выбарах Вярхоўнага Савета ССР, галасуе асабіста, шляхам апускання ў выбарчую скрынку выбарчага бюлетэня.

Выбраным у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР лічыцца кандыдат, які атрымаў абсалютную большасць галасоў, г. зн. больш паловы ўсіх галасоў, паданых па акрузе і прызнаных сапраўднымі (артыкул 93).

Таварыш, паміж праектам «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР» і «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет ССР» існуе, як быцц, поўнае адліства. Існуе не толькі поўнае адліства, але найбольш важныя прышчыповыя артыкулы праекта «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР» дадала, у многіх выпадках нават тактуальна, супадаюць з фармулёўкамі «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет ССР».

Гэтае падобнасце тлумачыцца тым, што выбарчы аказ Саюза і выбарчы закон нашай рэспублікі з'яўляюцца законамі самымі дэмакратычнымі, і ў гэтым іх дэмакратызме ляжыць адліства мэты, адліства інтарэсаў народаў нашай рэспублікі і ўсімі народамі вярхоўнага Саюза. (Працяглыя аплдысменты).

Парадак галасавання, прадугледжаны «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР», аналагічны з парадкам, прадугледжаным Саюзным законам. Ён прасты і даступны для кожнага, не заблытан ніякімі фармальнасцямі, як гэта мае месца ў буржуазных выбарчых законах.

Выбары, як гэта прадугледжана і ў «Палажэнні аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР», будуць праводзіцца па працягу аднаго дня, агульнага для ўсёй БССР.

Кожны выбаршчык, таксама як і пры выбарах Вярхоўнага Савета ССР, галасуе асабіста, шляхам апускання ў выбарчую скрынку выбарчага бюлетэня.

Выбраным у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР лічыцца кандыдат, які атрымаў абсалютную большасць галасоў, г. зн. больш паловы ўсіх галасоў, паданых па акрузе і прызнаных сапраўднымі (артыкул 93).

Таварыш, паміж праектам «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР» і «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет ССР» існуе, як быцц, поўнае адліства. Існуе не толькі поўнае адліства, але найбольш важныя прышчыповыя артыкулы праекта «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР» дадала, у многіх выпадках нават тактуальна, супадаюць з фармулёўкамі «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет ССР».

Гэтае падобнасце тлумачыцца тым, што выбарчы аказ Саюза і выбарчы закон нашай рэспублікі з'яўляюцца законамі самымі дэмакратычнымі, і ў гэтым іх дэмакратызме ляжыць адліства мэты, адліства інтарэсаў народаў нашай рэспублікі і ўсімі народамі вярхоўнага Саюза. (Працяглыя аплдысменты).

Парадак галасавання



### ПАВЕДАМЛЕННЕ АБ ПАСЯДЖЭННІ ПАЛІТБЮРО ЦК КОМПАРТЫІ ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 25 лютага. (БЕЛТА). Сяня аб'явілі пасяджэнне Палітбюро ЦК камуністычнай партыі Францыі пад старшынствам тав. Кашана. Палітбюро разглядае пытанні міжнароднага станавішча ў сувязі з прамовай Гітлера і адстаўкай Ідэна.

Палітбюро яшчэ раз канстатавала, што фашысцкі диктатары атрымалі магчымасць праводзіць сваю палітыку гвалту і ваенных правакацый дзякуючы той вонкавай палітыцы, якую праводзіў рад французскіх урадаў.

Так называемая палітыка неўмяшання стварыла ў фашысцкіх дзяржавах

узаўважэнні, што яны могуць сабе ўсё дазволіць без якой-бы там ні было рызыкі для сабе.

Палітбюро ЦК даручыла парламенцкай фракцыі выступіць у час дэбатаў па вонкавай палітыцы, якія адкрыюцца заўтра ў палатэ дэпутатаў, і падкрэсліць неабходнасць для Францыі ўзяць на сябе ініцыятыву ў справе агулгэарграфічнага ўсталявання ўсіх дэмакратычных і міралюбных краін для таго, каб даць адпор падбухторшчыкам ваіны, а таксама патрабаваць правядзення праграмы на-роднага фронту.

### НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (АРАГОНСКІ) ФРОНТ

Паводле паведамлення іспанскага міністэртава абароны, 25 лютага ва ўсіх сектарах усходняга фронту было поўнае зацішша.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

Ва Універсітэцкім гарадку рэспубліканцы ўзарвалі міну пад будынкам сельскагаспадарчай школы. Выбух разбурыў умацаваны форт мясцінкі і нанёс ім значныя страты.

Як паведамляе агенцтва Эспань, на рацэ Харама (на паўднёвым усход ад

Мадрыда) абдолься некалькі бабў, якія скончылі пасяхова для рэспубліканцаў, якія занялі некалькі перадавых пазіцый мясцінкі.

На працягу ночы некалькі сепель салдат мясцінкі перайшоў на бок рэспубліканскіх войск.

З Барселонь паведамляюць, што 25 лютага шэсць фашысцкіх гідрасамалётаў бамбардыравалі порт Сіджана (на паўночным усход ад Валенцыі). Ранены тры чалавекі з зэймака англіскага судна.

### БАМБАРДЫРОўКА МАДРЫДА

ПАРЫЖ, 25 лютага. (БЕЛТА). Агенцтва Эспань паведамляе, што ўчора калі поўдзя над заходнім раёнам Мадрыда пакавалі дзв'я фашысцкіх бамбардыроўшчык. Сустрэтыя агнём рэспубліканскіх зенітных батарей, яны былі вымушаны ўляціць, не скінуўшы ні адной бомбы.

Калі 18 гадзін артылерыя мясцінкі на працягу 30 мінут бамбарды-

равала сталіцу. Некалькі снарадаў упала ў цэнтры горада.

На апошніх паведамленнях, бамбардыроўка Мадрыда зноў адчынілася калі 22 гадзін 45 мінут. На працягу менш чым 15 мінут на вуліцы сталіцы упала звыш 100 снарадаў. Есць афары сярэд грамадзянскага насельніцтва. Аднак агонь рэспубліканскай артылерыі хутка прымусіў батарей мясцінкі сьвінчы абстрэл.

### ЗАЯВА ШАТАНА

ПАРЫЖ, 25 лютага. (БЕЛТА). Глава Французскага ўрада Шатан прыняў прадстаўнікоў партыі, уводзячых у народны фронт, абмеркаваўшы з імі пытанні вонкавай палітыкі. Па паведамленнях дзюка, Шатан заявіў дэлегатам, што Францыя астаецца вернай прышчаму калектыўнаму безпаснаснасці і статусу Лігі нацыяў і праду-жае падтрымліваць цесны кантакт з

Англіяй і з усімі сваімі саюзнікамі. Гаворачы аб англа-італьянскай перагаворках, Шатан заявіў, што французскі ўрад не адмовіцца б узяць на сябе гарантыі, якія могуць аказацца неабходнымі, у асаблівасці ў адносінах іспанскага пытаньня.

### ЗАБАСТОВАЧНЫ РУХ У ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 25 лютага. (БЕЛТА). Характэрнай рысай забастовачнага руху ў Польшчы з'яўляецца шырокае распаўсюджванне забастовак, якія суправаджаюцца заняццям бастуючымі тэрыторыяў фабрык або фабрычных пабудов.

Па даных газеты «Гонец варшаўскі», у адной толькі Лодзі ў мінулым годзе зарэгістравана 170 такога роду забастовак, якія ахапілі 30 355 рабочых.

Аб папулярнасці гэтай формы барацьбы сведчыць забастовка акцёрна-

і тэхнічнага персанала варшаўскай оперы. Ужо трэці дзень 400 работнікаў варшаўскай оперы круглы суткі знаходзяцца ў памешканні тэатра ў знак пратэсту супроць затрымак зарплат дырэкцыяй оперы. Па апошніх паведамленнях, забастовка ў оперы абнастрылася. Бастуючыя акцёры пагражаюць абвешчэннем галадоўкі. Адначасова саюз тэатральных работнікаў пастанавіў — у выпадку неада-лення патрабаванняў бастуючых акцёраў оперы — абвясціць аднадзён-ную забастовку ва ўсіх варшаўскіх тэатрах.

### Праф. І. А. ВЕТОХІН

дырэктар Інстытута эксперыментальнай фізіялогіі Акадэміі навук БССР.

## АКАДЭМІК І. П. ПАЎЛАЎ

(Да 2-й гадавіны з дня смерці)

Роўна два гады таму назад раптоўна адшоў ад нас геніяльны савецкі вучоны Іван Пятровіч Паўлаў. Ён звыш 60 год займаўся фізіялогіяй жывёл і чалавека і паклаў пачатак двум вялікім галавам у фізіялагічнай навуцы: вучэнню аб страваварэнні і фізіялогіі вялікіх паўшар'яў галаўнога мозгу.

Акадэмік Паўлаў быў фізіялагам, перад аўтарытэтам якога, бесспрэчна, пракляніліся фізіялагі ўсяго свету. Яго даследаванні даследванні, яго адольнасці кіравалі маладымі даследчыкамі стварылі яму славу вучонага.

Іван Пятровіч Паўлаў нарадзіўся ў 1849 годзе і пражыў 86 год і 5 месяцаў. Рос і развіццё ён пад уплывам вывалячых ідэй 60-х гадоў мінулага стагоддзя. Ён быў сучаснікам Чэрнышэўскага, Гершана, Пісарова і іншых свабодамыслячых дзеячоў рашэйскай пражыі і буржуазна-дэмакратычнай Расіі, у якой з'явілася пераходная працоўная народа спалучалася з лагардыя да асоб працоўнага і правым прыгнечаннем яго. Вызваляч-ныя ідэі 60-х гадоў паклалі свой не-аглядальны адбітак на ўсё разумнае ўслад Івана Пятровіча.

Інчэ ў бытнасці сваю студэнтам ён напісаў і надрукаваў некалькі фізіялагічных работ. Яго настаўніцаў на фізіялогіі былі ў ахвотні ад ягоных адольнасцей, ад ягоных стараннасці, ад умання ставіць і вырашаць на вопыце фізіялагічныя пытанні.

У 1883 годзе Іван Пятровіч абараніў дысертацыю на вучоную ступень доктара медыцыны. Два разы Іван Пятровіч быў у маладосці за граніцай і вучыўся ў тагочасных славетных фізіяла-гаў Карла Людвіга і Гейдэйнага.

З 1884 года Іван Пятровіч пачаў вы-вучаць работы страварэннага тракта і, перш за ўсё, спрашчаванні такіх мета-д даследвання, якога не ведала навука да гэтага часу званы кіржурчым мета-д вывучэння страварэннага трак-та.

Правіла Івана Пятровіча было вы-вучаць працэс страварэння на жы-

вой жывёле. Для вопытаў браліся са-бакі. Падвойным сабакам рабіліся так званыя фістулы. Гэта былі або трубы, устаўляемыя ў страўнік, кішч-нік і т. д., або залозістыя адтуліны, выведзеныя з поласці вонкі. Аперачы гэтыя хоп і рабіліся на сабаках, але рабіліся па ўсіх правілах чалавечай хірургіі, з прымяненнем асептыкі і анты-септыкі, таму што ў сабак адбываецца заражэнне ран і разрэзаў амаль такса-ма лёгка, як і ў чалавека.

Вопыт пачынаўся толькі тады, калі жывёліна зусім апраціва ад аперачы і зробіцца нармальнай. Такімі прэма-мі Іван Пятровіч атрымаў чысцейшы страўнічак сок, які скарыстоўваўся ў медыцыне.

Для даследавання страварэння Іван Пятровіч прыняў шмат маладых сіл, навуцы іх сваім метадам даследван-ня і выканаў з імі велізарную работу. Можна сказаць, што пасля даследван-ня Паўлава вучэнне аб страварэнні аказалася занова перапрацаваным у навуку.

За выдатныя заслугі ў гэтай галіне Івану Пятровічу ў 1904 годзе была прысуджана вышэйшая па таму часу міжнародная ўзнагарода — Нобелеў-ская прэмія.

З пачатку XX стагоддзя Іван Пятровіч перайшоў на новыя тэмы вывуч-нення вялікіх паўшар'яў галаўнога мозгу метадам умоўных рефлексаў. Гэ-ты метад вынайзвён быў ім самім, але ідэі аб тым, што ўсе пратэсы ўбу-дзены і тармажэння ў кары галаўно-га мозгу ёсць, перш за ўсё, рефлексы, Іван Пятровіч атрымаў з работ друго-га выдатнага рускага фізіялага Івана Міхайлавіча Сечанава. Вучоны Паўлаў ажыццявіў на справе тое, што не мог на таму часу ажыццявіць Сечанав.

Метад умоўных рефлексаў закло-наецца ў наступным: вымучаючы страв-арэнне, Паўлаў заўважыў, што част-ка ў жывёліны пачынае багата выш-каць слюна раней, чым гэтай жывёліне будзе дана страву.

### УНУТРЫПАЛІТЫЧНАЯ БАРАЦЬБА ў ЯПОНІІ

ТОКІО, 24 лютага. (БЕЛТА). 24 люта-га ў ніжняй палатэ японскага парла-мента пачалося абмеркаванне зако-напраекта «Аб усеагульнай мабілізацыі краіны».

Законапраект ад імя ўрада быў пра-палаван міністрам замежных спраў Хірата.

Выступіўшы ад партыі Мінсейто (адна з асноўных буржуазных партыяў) Сайто заявіў, што законапраект супярэчыць японскай канстытуцыі, у прыватнасці 31 артыкулу (гэты артыкул трактуе правы і абавязкі японскіх грамадзян). Законапраект, прапалаваны ўрадам, заявіў Сайто, накіраваны супроць правоў і свабоды грамадзян і павінен быць таму асуджан.

Далей Сайто звярнуў увагу на тое, што законапраект мае многа агульна-га з так называемым асноўным зако-нам, выданым фашысцкай партыяй у Германіі, згодна якому германская кан-стытуцыя падверглася «карэннай зме-не». Сайто выразіў аласенне, што ў рэзультат прыняцця законапраекта «Аб усеагульнай мабілізацыі краіны» японская канстытуцыя «падвергнецца падобнай-жа рэвізіі», або наогул будзе адменена. Агенцтва Домей Цусін указ-нае, што на пасяджэнні 24 лютага для

аказу на выступленне Сайто ўвагу слова старшыня панавага бюро кабін-ета Такі, але гэта выклікала абурэн-не ў залі і крыкі з патрабаваннем, каб адказаў лаваў рэты кабінета.

Хірата тады заявіў, што адказаць на выступленне будзе дырэктар за-канадаўчага бюро Гэта, аднак, не су-пакоіла палату. Старшыня вымушан быў спыніць пасяджэнне. Калі па-сяджэнне аднавілася, а адказам на за-пытанне Сайто выступіў міністр юсты-цыі Сіно, які заявіў: «У рэзультат даследвання ўрад прышоў да пера-канання, што законапраект аб усеагу-льнай мабілізацыі краіны не супра-чыць канстытуцыі».

Палата палічыла адказ міністра «я-ясным і ўхілістым». Выступіўшы зноў Сайто патрабаваў яснага адказу на пастаўленыя пытанні. Аднак міністр юстыцыі ўхіліўся ад пэўнага адказу і паўтарыў раней сказанае.

Агенцтва Домей Цусін далей паве-дамляе, што адразу ж пасля сканчэння пасяджэння ніжняй палаты, кабінет са-браўся на нараду для абмеркавання шмэр, у сувязі з становішчам, стварыў-ся ў парламенце пасля ўнясення зако-напраекта «Аб усеагульнай мабі-лізацыі краіны».

### ЗВЕРСТВЫ ЯПОНСКОЙ ВАЕНШЧЫНЫ

ХАНЬКОУ, 25 лютага. (БЕЛТА). Японскія войскі зверска распраўляюцца з мірным насельніцтвам у захоплен-ных імі раёнах правінцы Аньхуэй. 21 лютага ўдоўж ракі Хуайха было поўнасна спалена больш 10 вёсак. Яны насельніцтва, не паспеўшае ўцячы, перабіта японскімі салдатамі. Больш

тысячы чалавек падверглася дэкай расправае.

На мінулым тыдні ў Нанкіне было расстрэлена больш 500 кітайскіх сал-дат, узятых у палон у снежні. Палон-ныя былі выстраены каля будынка міні-стэртава юстыцыі ў цэнтры горада і расстрэлены з кулямётаў. (БЕЛТА).

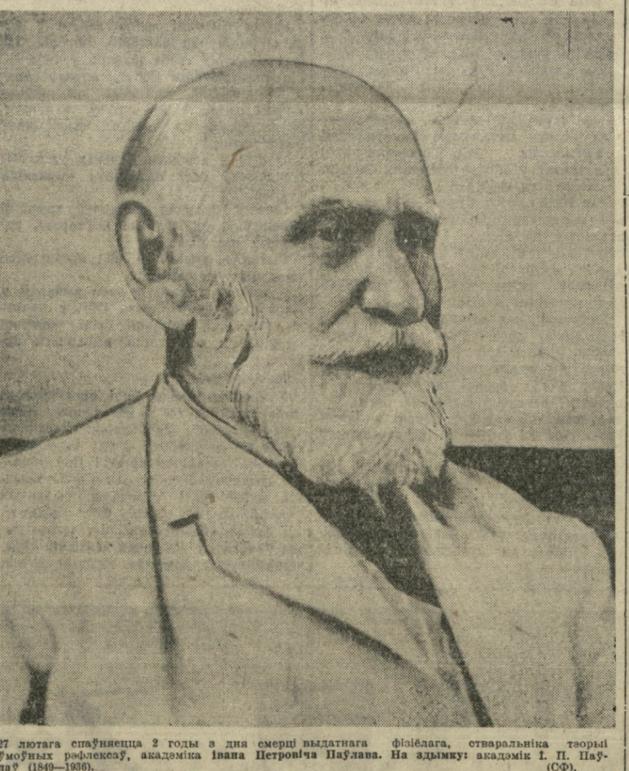
### ПАДРАБЯЗНАСЦІ НАЛЁТУ КІТАЙСКОЙ АВІАЦЫІ НА ФАРМОЗУ

ХАНЬКОУ, 24 лютага. (ТАСС). У ча-се збройнага кітайскай авіяцыі 23 лютага налёту на Фармозу (востраў у Паўднёва-Кітайскім моры) на аэрадро-ме ў Тайхоу, які з'яўляецца галаўной базай японскай авіяцыі на Фармозе, было знішчана 36 самалётаў. Клубы густога дыму з'явіліся адразу ж пасля выбуху бомб, скінутых на аэрадром. Лічаць, што загарэўся склад гаручага. Пасля бамбардыроўкі кітайскія самалё-ты з поспехам вырваліся на свае ба-зы. Японская праціпаветраная абар-она аказалася бясспэльнай, бо кітай-скія самалёты ліцелі на вялікай вы-шыні.

Гэтыя звесткі змяшчаюць паведамленні аб налёце кітайскай авіяцыі на Фар-мозу. У паведамленнях указваецца, што галоўны горад вострава Фармо-зу — Тайхоу падвергся двухразовай бамбардыроўцы. У рэзультат бамбар-дыроўкі забіта і ранена 37 чалавек. Газета «Джэпан адвертайер» пад-крэслівае, што «гэта першы ў гісторыі Японіі выпадак бамбардыроўкі япон-скай тэрыторыі кітайцамі».

ЛОНДАН, 24 лютага. (ТАСС). Шан-хайскі карэспандэнт газеты «Таймс» указвае, што налёце кітайскай авіяцыі на Фармозу сведчыць аб значным раз-віцці кітайскіх паветраных сіл.

ТОКІО, 24 лютага. (ТАСС). Усе япон-



27 лютага споўніцца 2 годы з дня смерці выдатнага фізіялага, стваральніка тэорыі ўмоўных рефлексаў, акадэміка Івана Пятровіча Паўлава. На здымку акадэмік І. П. Паўлаў (1849—1936).

Акадэмік Паўлаў для вывучэння гэ-тай з'явы зрабіў спецыяльны вопыт на сабаку са слюнавай фістэлай. Ён карміў сабаку звычайнай стравой, але перад кожнай ядой падаваў які-небудзь сіг-нал, які, наогул кажучы, не меў нія-кай адносна да стравы і ежы. Напры-клад, кожны раз перад ежай сабака чуўся званок і хутка пасля званка або нават у той-жа час, калі знічў зван-ок, давалася сабаку талерка смачнай стравы. Праз некалькі такіх спалучен-няў званка і ежы ў галаве сабакі, да-кладней у кары яго галаўнога мозгу, атрымавалася моцная сувязь паміж раздражальнікам — званком і ежай.

У гэту з'яву Іван Пятровіч глыбока ўдмаўляе, старанна вывучыў яе, бо ў такім вопыце ўсё ясна: тут ёсць раз-дражальнік і ёсць адказ на гэты раз-дражальнік пры пасрэдным цэнтраль-най нервовай сістэме. І тое і другое строга ўлічвалася эксперыментаарам.

Гэты шлях вывучэння працэсаў у кары галаўнога мозгу ёсць шлях чы-ста матэрыялістычнага. І апошняй, са-май вялікай тайна-якая карэспіцы ў галаўнога мозгу, можа быць разгадана гэтым шляхам. Так сцвярджаў акадэ-мік Паўлаў.

Метад умоўных рефлексаў Паўлаў вывучыў, пры дапамозе сваіх шматлі-кіх супрацьпаліч, мноства з'яў у кары галаўнога мозгу сабака. Ён зраза-меў, што калі ўмоўны раздражальні-

не падмацоўваць ежай, то гэты раздра-жальнік робіцца неспраўдлым, або нават выклікае тармажэнне. Ён зра-зумееў, што тармажэнне або прыгнеч-ванне ў кары галаўнога мозгу можа распаўсюджвацца і ахапіць усю кару галаўнога мозгу — і тады наступ-нае сон у жывёліны, а калі тармажэн-не распаўсюдзіцца толькі на частку кары галаўнога мозгу, то атрымаецца стан гіпноза.

І сон, і гіпноз у сабак Паўлаў атры-маў на доследзе. Паўлаў з супраць-палічкім зразумееў таксама, што калі даць сабаку непасрэльнае заданне, то ў яго таксама наступіць стан тармажэння. Часам атрымаецца дзювоі праціглае тармажэнне, якое наступіла раптоўна.

Гэта было ў іх лабараторных сабак выклікана катастрофай навадненні ў 1924 годзе. Там значная частка са-бак загінула, а ў астатніх сабак зніклі ўсе ўмоўныя рефлексы.

Аказалася, што гэтыя ўмоўныя реф-лексы атармазіліся на 6 тыдняў, пры-чым на працягу ўсяго гэтага тэрміну сабака і яе і сабе неармальна. Толькі пасля гэтага тэрміну пачалі аднаў-ляцца ўсё ранейшыя выправаўныя ўмоўныя рефлексы, і разам з тым са-бака пачалі падарываваць.

### ЛІЗА ГІЛЕЛЬС

ДА ЯЕ КАНЦЭРТАУ У МЕНСКУ

Бліскучая перамога нашай таленаві-тай музыкальна-выканаўскай моладзі на міжнародных конкурсах — яркае сведчанне велізарнага росту нашай со-ветскай музыкальнай культуры.

Сярод савецкіх маладых скрыпкачоў — лаўрэатаў міжнародных конкурсаў — Ліза Гігельс належыць адно з першых месцаў.

Вось асноўныя вехі творчага шляху Лізы Гігельс. Ліза нарадзілася ў 1919 годзе ў Одэсе. З васьні год пачала вучыцца музыцы. Праз некалькі месяцаў занялася, паказваючы вялікі адоль-насці вучэнню. Ліза была прынята на курсы пры Одэскай музыкальна-драма-тычным інстытуце і ў 1930 годзе за-чынае ў клас праф. П. С. Сталірскага.

У тым-жа годзе пасля ўсеукраінскага конкурса скрыпкачоў Ліза была назна-чана спецыяльнай стэндыяй. У дні першага Усеаюнага конкурса музы-кантаў-выканаўцаў у ліку высока апа-ронных музыкантаў Ліза Гігельс была пака-ана на журы конкурса і прэміравана Сове-там Народных Камсараў Саюза ССР. У 1932 годзе Ліза пачала канцэртную дзейнасць, даючы да 15 самастойных канцэртаў у год. На другім Усеаюна-

вым конкурсе музыкантаў-выканаўцаў Ліза атрымала другую прэмію.

У 1936 годзе Гігельс, скончыўшы ў Одэскай кансерваторыі кансервато-рскую музыкальную школу, пераехала ў Іркутск. На міжнародным конкурсе ВІКСМ. На міжнародным конкурсе скрыпкачоў імя Івані ў Бруселі, у якім удзельнічала 68 скрыпкачоў, прадстаў-ляючых сабой 17 краін, Ліза заняла трэцяе месца. Праз некалькі месяцаў выступала з вялікім поспехам у Бру-селі, Льежы, Парыжы, Лондане, Вар-шаве, Берліне і Лодзі. За выключныя поспехі ў галіне музыкальнага маста-цтва Ліза ўзнагароджана ордэнам «Зна-та пачэта».

Адрознаваць рысы Лізы, як скры-пачкі, — праніклівасць, цэплат, ману-ментальнасць выканання.

Ліза — тыповая, надбольш яркая прадстаўніца новага, маладога, совет-скага стылю музыкальнага выканаў-ства. Здаровае, моцнае, росце адчува-не музыкі і майстэрская перадача гэ-тага адчування — вось творчы твар Лізы Гігельс. А. ДЭМБО.

### БЕЛАРУСКАЕ НАВУКОВА-МЕДЫЦЫНСКАЕ ТАВАРЫСТВА

Згодна рашэння Вучонага савета пры Наркамале аховы здароўя БССР, у Мен-ску і ў Красавіка арганізацыя рэспублі-канскае Навукова-медыцынскае тавары-ства з секцыямі—хірургіі, тэрапіі, вончых, вусных, дзіцых і нервовых хвароб, са-ітарыі і гігіены і інш. Распрацоўваецца статут таварыства.

### ЗБОРНИК РЕВОЛЮЦЫЙНЫХ І НАРОДНЫХ ПЕСЕНЬ

Вышаў у друку і наступіў у продаж зборнік беларускіх рэвалюцыйных і на-родных песень. У зборнік увайшло каля 100 песень беларускіх савецкіх кампазі-тараў, у тым ліку перакладзеныя на му-зыку ўрмкі з Польшы беларуска-на-родна вялікаму Сталіну, 12 песень аб Чыр-вонай Арміі і інш.

### САМАЛЁТЫ АГІТСКАДРЫЛЛІ ІМЯ МАКСІМА ГОРКАГА ў БССР

Па запрашэнню Наркамветы БССР, у Менск прыляцеў самалёт агітскад-рыллі імя Максіма Горкага. Гэтымі днямі прылятае другі самалёт. На пра-цягу сакавіка агітскадрыла ў складзе навуковых работнікаў Інстытута школь-

най педагогікі і работнікаў Наркам-веты наведвае на самалётах 30 раёнаў рэспублікі. Агітскадрыла азнаёміцца з вучэбна-выхаваўчай работай у школах, наладзіць рад дэкадаў і лекцыяў.

### НАВУКОВЫЕ ДАКЛАДЫ ДЛЯ БАЙЦОУ І КАМАНДІРАЎ

У аднаку XX гадавіны Чырвонай Ар-міі і Ваенна-Марскога Флота работнікі Акадэміі навук БССР і іншых навуковых устаноў працягалі ў часці, якой камандзе маў тав. Амоней, з лекцыяў і дакладаў. Тэмы лекцыяў — канал «Москва—Волга», «Аб Мічурне», «Паходжанне і гісторыя развіцця зямлі», «Целевідзе», «Максім Горкі і Чырвоная Армія» і інш. Лекцыі былі праслуханы чырвонаармейцамі і ка-мандзірамі з вялікай увагай. Л. КАВАЛЕНКА.

### ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ У МЯСТЭЧКУ ШАМАВА

У мястэчку Шамава, Мядзельскага раёна, пущана ў эксплуатацыю новая электрастанцыя мясцовага азначэння. Электрычны сет вытрымаў большыя шко-ды, сельсовет, кааператыву, бліжэйшы калгас. Закачаваецца мантаж новай гідралек-трастанцыі на рацэ Сарынка, Дрысенска-га раёна. Станцыя электрыфікуе тры калгасы. У бягучым-жа паўгоддзі ўста-нуць у эксплуатацыю новую калгасна гідралектрастанцыю на рацэ Проя, Ча-вускага раёна.

### АСВАЕННЕ ВЫТВОРЧАСЦІ НОВЫХ СЕЛЬСГАСПАДАРЧЫХ МАШЫН

ГОМЕЛЬ. (Нар. «Звязда»). У гэтым го-дзе Гомельскім асваівае вытворчасць ра-ду новых сельскагаспадарчых машын. Прыступлена ўжо да выпуску конна-на-шынныя сеецка. Сэлета будзе выпу-шчана 1000 штук.

Завод рыхтуецца да асваення конных прывадоў двух новых марак: «Х4» і «СМБ-2». У гэтым годзе будзе выпушча-на 4 000 такіх прывадоў. Асвоена вытворчасць мяляна-трапель-ных машын «МТ» новай канструкцыі. Вы-пускаяецца 50 штук.

### НОВЫ АТРАД СПЕЦЫАЛІСТАУ

У вібескім політэхнікуме закончылі курсе вучобы 39 тэхнікаў-механікаў, 17 тэхнікаў-электрыкаў і 20 лепшых ішчы. Выпускнікі накіроўваюцца для работы на прадпрыемствы лёгкай і мляцовай прамысловасці БССР.

### СЕНІЯ ў ТЕАТРАХ І КІНО

ВЕЛІЗНІК ДРАМАТЫ (абал. № 127) — Пяцьдзясятая старыца «Чырвонай Зорка» — Дзяціснае маршала «ПРОСТАРАД» — Гімна-зія на замку «ІНТЭРАКЦЫЯЛЬ» — Вале-рыя аб героіх-лётчыках «СПАТАК» — Том Сойер Дзіцкіх Кіноатэр — Мы з Кра-ішата. Кіноатэр «НАВІНЫ ДНІ» — 1) Кутур-налы № 6 і 7 Саюзкінопрокат; 2) 60 дзяў у тэатр.

хічна хворых або шызафрэннікаў пару-шэнне ў кары іх галаўнога мозгу пра-цэсу ўзбуджэння і тармажэння.

Апошнія годы свайго пладатворнага жыцця Паўлаў прысвяціў вывучэнню ў магу хворых людзей ненармальнасцей, якія звязаны з парушэннем судасносі-наў узбуджэння і тармажэння. І ў гэтай галіне Паўлаў справіўся зрабіць здзіў-ляюча многа. Можна сказаць, што па яго пачыну амаль усе аддзелы псіхі-ятрыі ахоплены цыпер вывучэннем па метадзе ўмоўных рефлексаў.